

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın T.C. Cumhurbaşkanı Yardımcısı Sayın Cevdet Yılmaz tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını saygılarımla arz ve talep ederim. 22.12.2023

Ayhan BARUT
Adana Milletvekili

Türkiye'de uzunca süredir devam eden ekonomik kriz, buna bağlı yükselen enflasyon, artan döviz kurları ve vergiler, üstüne bitmek bilmeyen zamlar toplumun tüm kesimlerini mağdur ediyor. Ülkemiz ne yazık ki basın alanında da sürekli sorunlarla gündeme geliyor. Bunun yanı sıra gazetecilerin yazdıkları, çizdikleri, düşüncelerini paylaştıkları veya ifade özgürlüğü kapsamında kalan fikirlerini paylaştıkları için tutuklanıp yargıldıkları gibi büyük sorunlarla karşı karşıya kaldıkları biliniyor. Halkın haber alma hakkı için zor koşullarda çalışan, basın özgürlüğü anlamında ciddi problemler yaşayan basın emekçilerinin sorunları da çözüm bekliyor. Basın emekçileri gibi yerel veya yaygın basın kuruluşları da zor günler geçiriyor. Ekonomik krizle bağlantılı yaşanan sorunları, iktidarın uygulamaya geçirdiği dezenformasyon düzenlemesi gibi problemleri, Basın İlan Kurumu ve RTÜK aracılığıyla kurulan baskı ve cezalandırmaları da ortadak kaldırmamız gerekiyor.

Tüm bunların yanı sıra basın dağıtım alanında büyük şok yaratan yeni bir uygulama da basın kuruluşları ve gazetecilerin tepki gösterdiği konulardan birisidir. Kamuoyuna yansıdığı kadarıyla, dağıtım alanında tek ve tekel konumundaki dağıtım şirketi basını ve özellikle yerel basını çok zora düşürecek bir adım atmıştır. Yerel gazetelerin, yaşadığı sıkıntılar çözülmeden dağıtım ücretlerine yapılan fahiş zamla yeni yılda yerel basına büyük bir darbe vurulacaktır. Personel girdilerinin yanı sıra ilan-reklam pastasından aldığı pay her geçen gün azalan, yaşam kaynakları giderek kısıtlanan yerel gazeteler, adeta kepenk kapatma noktasına geldi zaten. Bunlar yetmezmiş gibi şimdi dağıtım şirketi Turkuaz Medya Dağıtım'ın sektörde tek ve tekel olmanın verdiği güvenle basın kuruluşlarının dağıtım ücretlerini aylık 2 bin liradan 10 bin liraya çıkarma kararı aldığı belirtiliyor. Bu ücrete ilave olarak 3 bin 500 lira aracı dağıtım tutarı ve üstüne KDV eklendiğinde dağıtım ücreti 15 bin liraya çıkıyor. Bu rakam verdiğimiz örnek Adana'dan. Ancak başka şehirlerde bu rakamların tiraja göre çok daha yüksek oranlara ulaştığı yönünde bilgiler alıyoruz. Gerçek şu ki; ülkemizin içinde bulunduğu şartlarda bu ücretlerin ödenme ihtimali yoktur. Dağıtım şirketi acilen bu rakamları gözden geçirerek düzeltilmelidir ve değiştirmelidir. TÜİK tarafından açıklanan resmi ekonomik veriler ve enflasyon oranları gözetildiğinde dağıtıma yapılan yüzde 500'ü aşan zam oranları kabul edilemez. Basını susturmanın diğer bir adı olan bu zamlarla yerel basın tümüyle biter.

Bu bağlamda;

1- Basın yayın sektöründe tek ve tekel konumundaki bu şirketin dağıtımla ilgili bu zam düzenlemesinden haberiniz var mıdır? Bu yanlıştın düzeltilmesi için bir girişiminiz olacak mıdır?

2- Dağıtım alanında yapılan ve yeni yılla birlikte uygulamaya girecek zammın yerel basını susturmaya dönük olduğunu düşünüyor musunuz? Basına yönelik bu zam zulmüne dur diyecek misiniz?

3- Yerel gazetelerin kepenk kapatması ve dolayısıyla da halkın sesinin kısılması anlamına gelecek bu kararın gözden geçirilerek makul seviyelere çekilmesi için bir adım atacak mısınız?

4- Basın emekçilerinin ve basın kuruluşlarının karşı karşıya kaldığı ekonomik ve sosyal sorunların çözümü için bir planınız var mıdır?

5- Yaygın ve yerel gazetelerin dağıtımlarının sekteye uğramaması için acil biçimde alternatif dağıtım modelleri bulmak için bir hazırlık yaptınız mı, yapacak mısınız?